

DE AHW IN DE STRIJD TEGEN DE COMMERCIALISERING VAN WELZIJN EN ZORG

“NAAR TONDO GA JE OM TE STERVEN”

Tondo, een van de vele krottenwijken van Manilla, de hoofdstad van de Filippijnen. Het lokaal ziekenhuis onderscheidt zich in schrale architectuur nauwelijks of niet van zijn omgeving: het gebouw oogt afgeleefd, armoedig. De sfeer binnenin is kil, doods bijna. Hoewel dit het enige ziekenhuis is in Tondo, valt het op hoeveel bedden onbeslagen blijven. Het is dan ook geen plek waar je terecht wil komen wanneer je ziek bent, vertrouwt men ons toe. De structurele onderfinanciering van het ziekenhuis, maakt een kwaliteitsvolle dienstverlening onmogelijk. Er is geen geld voor medicijnen, geen geld voor medische apparatuur, geen geld voor personeel. Het zijn jonge, onervaren verpleegkundigen die er de dienst uitmaken. Meer uit opportunistische dan uit idealistische overwegingen ook: wie naar het buitenland wil, heeft immers beroepservaring nodig. Ze werken tot 16 uur per dag, sommigen zelfs zonder dat ze daar voor worden betaald. Vrijwilligers. Van sociale zekerheid is in de Filippijnen al helemaal geen sprake. Men kan weliswaar gratis op consultatie bij een arts, maar alle andere kosten moeten door de patiënt zelf worden gedragen. De straatarme bevolking van Tondo kan in de meeste gevallen geen enkele zorg betalen. “Naar Tondo ga je om te sterven”, zo klinkt het.

technische coördinatoren van de AHW. De organisatie telt vandaag zo'n 21.000 aangesloten leden: verplegend personeel, dokters – al gaat het dan niet om de goed betaalde chirurgen -, ziekenhuismedewerkers,... Maar dat is zeker niet evident. “Progressieve vakbonden zoals de AHW hebben het zeker niet altijd makkelijk in de Filippijnen. In tegenstelling tot de traditionele vakbonden – die het beleid van het management volgen – uiten we wel vaker kritiek op het beleid van het management en de overheid. We moeten daardoor best wel oppassen. Zo kregen de mensen van de AHW meer dan eens te maken met bedreigingen, valse beschuldigingen, en willekeurige arrestaties vanwege de corrupte overheid.”

EEN GEVAARLIJKE STRIJD

Het is in Tondo niet bepaald makkelijk werken voor de **Alliance of Health Workers (AHW)**, de Filippijnse vakbond die het opneemt voor de ‘gezondheidswerkers’. Maar het toont de werkelijke betekenis van de strijd die de vakbond voert. “*Stand up, organize, struggle*”, luidt de slogan van de AHW, die zich al jaren verzet tegen het gebrek aan respect voor de bestaande arbeidsregels. “We moeten opkomen voor onze rechten”, getuigt Jocie Beltran, “maar daarvoor moet je de mensen eerst verenigen. Organiseren en dan mobiliseren.” Jocie Beltran is een van de

DEREGULERING EN PRIVATISERING

Maar de bedreigingen zijn niet de grootste zorg van de AHW. “Sinds 1996 is de regering gestart met het privatiseren van de gezondheidszorg in de Filippijnen”, vertelt Emma Manuel, voorzitter van de AHW. “En tot op vandaag is de overheid actief bezig met de uitverkoop van ziekenhuizen. De verhouding is nu al opgelopen tot 700 private en 661 publieke ziekenhuizen, met een immens contrast tussen beide. En met alle gevolgen van dien: verpleegsters moeten noodgedwongen in private ziekenhuizen gaan werken, waar heel wat van hun

arbeidsrechten worden ingeperkt! Ze verliezen hun vast contract en zijn dus steeds afhankelijk van de tijdelijke contracten die op hun beurt heel wat minder sociale zekerheidsvoordelen bieden. Zo mag iemand met een tijdelijk contract zich niet aansluiten bij de vakbond.”

En dan hebben we het nog niet gehad over de patiënten. “De meerderheid van de Filippino’s wil niet naar de privéziekenhuizen, omdat ze het gewoonweg niet kunnen betalen. En als je

geen geld hebt, word je er niet verzorgd, of ze vragen je uurwerk of gsm in onderpand tot je komt betalen. De toegang tot gezondheidsvoorzieningen is gewoonweg schrijnend. Zeker zeven op tien Filippino’s sterven zonder ook maar één keer in hun leven een dokter te hebben gezien en zowat 80.000 baby’s sterven jaarlijks aan te voorkomen ziektes, om maar enkele voorbeelden te geven.”

Voor de openbare ziekenhuizen heeft deze commercialisering heel wat gevolgen. “De regering wil af van de sector en komt dus niet meer tegemoet aan onze noden, laat staan dat ze de arbeidsrechten respecteren”, getuigt Emma. “De lage lonen en lange werktijden, 16 tot 20 uur per dag zonder extra vergoeding, zijn het grootste probleem. Ze jagen verpleegsters en dokters weg, die in het buitenland een beter betaald werk gaan zoeken. De onderbemanning die daardoor ontstaat, maakt de situatie alleen maar erger.” Je moet maar even terugdenken aan Tondo om het verhaal van Emma te begrijpen.

De **Alliance of Health Workers** is een vakbond voor personeel in de gezondheidssector en telt zo’ n 21.000 leden. Zij ondersteunt enerzijds de werknemers via opleidingen, juridisch advies, enz. en kaart anderzijds de problemen waarmee hun leden geconfronteerd worden aan bij belanghebbenden en de overheid. Specifieke aandacht gaat uit naar de stijgende migratie van werknemers uit de gezondheidssector.

Filippijnen

Hoofdstad: Manilla

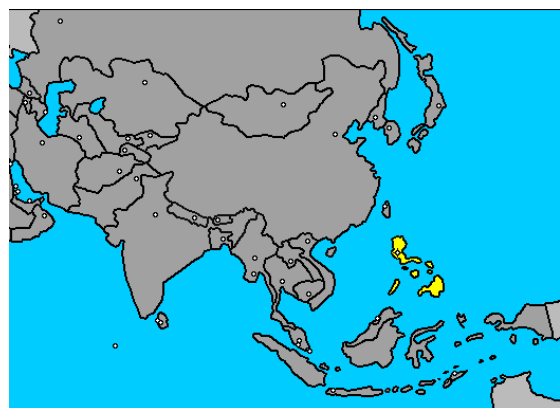
Bevolkingsaantal: 91,9 miljoen

De Filippijnen staat op plaats 105 (van 182) op de wereldwijde ontwikkelingsindex*.

Onder de armoedegrens:

- 22,6% van de bevolking leeft met minder dan \$1,25 per dag
- 45% van de bevolking leeft met minder dan \$2 per dag

Heeft alle fundamentele conventies van IAO geratificeerd.

Het voornaamste probleem inzake arbeid in de Filippijnen is de vakbondsrepressie. Jaarlijks staat het land in de wereldwijde top drie van schendingen van de syndicale rechten en geweldplegingen tegen vakbondsleden. In 2008 meldde het Internationaal Vakverbond niet minder dan 218 nieuwe gevallen van ernstige schendingen van de vakbondsrechten. In totaal waren hierbij bijna 70.000 mensen rechtstreeks of onrechtstreeks het slachtoffer van.

* Deze index, de Human Development Index (HDI), geeft de ontwikkelingsgraad van 182 landen weer, op basis van rijkdom, verdeling van de welvaart, levensstandaard, graad van onderwijs,... Deze lijst wordt jaarlijks aangepast door de Verenigde Naties.